

Odkup gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov v Sloveniji

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Maja Sodja, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 07.01.2026 (<https://doi.org/10.20315/IG.2026.0001>)

Statistični urad RS na podlagi Zakona o državni statistiki zbira podatke o vrednosti, količinah in povprečnih cenah gozdnih lesnih sortimentov, razvrščenih v skupine po namenu rabe, ki se iz zasebnih gozdov prodajo na trg. Cene gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov zbira tudi Gozdarski inštitut Slovenije, in sicer za razširjen seznam gozdnih lesnih sortimentov po kakovostnih razredih. V prispevku obravnavamo značilnosti odkupa gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov v Sloveniji, s poudarkom na letu 2024.

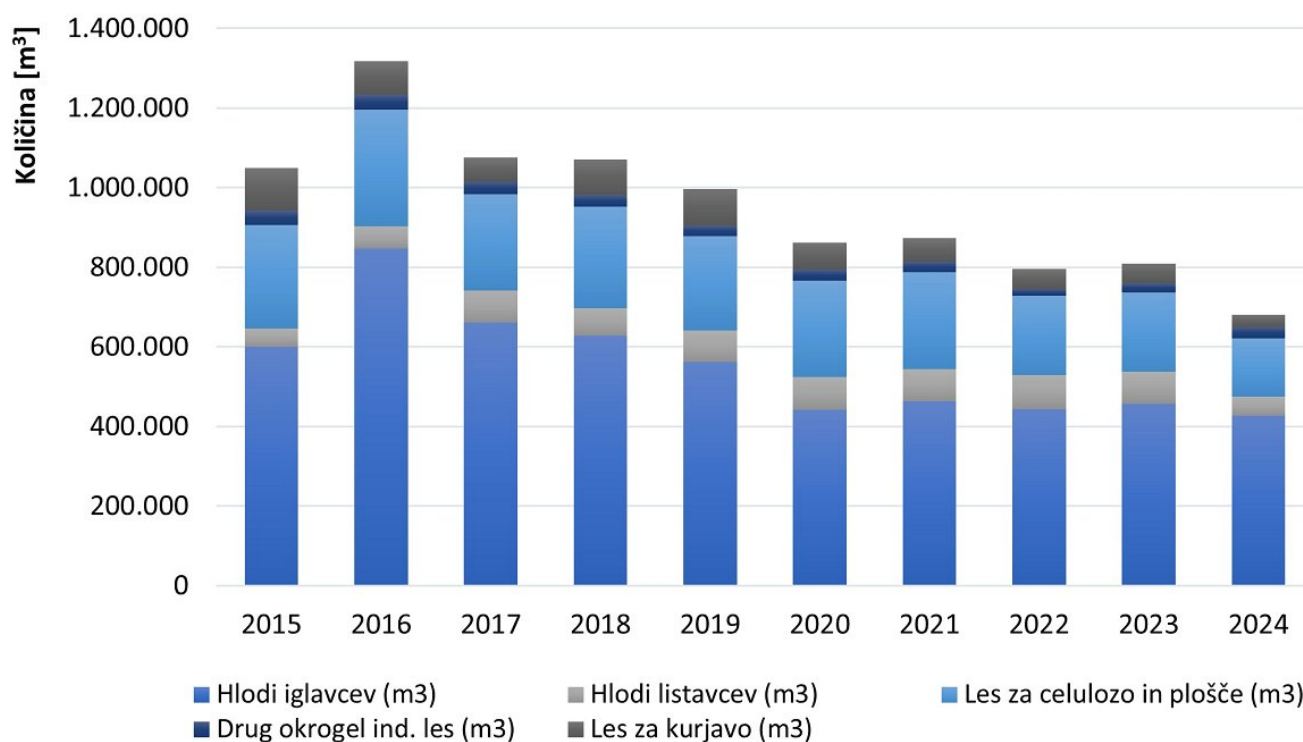
Metodologija spremljanja značilnosti odkupa gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov je bila opisana v publikaciji *Kazalniki gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji* (ur. Triplat, 2022), zato v prispevku

predstavljamo le rezultate analiz.

Količine odkupa gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov v letu 2024

Statistični urad RS (SURS) z raziskavo imenovano »Odkup lesa« po ocenah Gozdarskega inštituta Slovenije (GIS) zajame okrog 40 % količin gozdnih lesnih sortimentov (GLS) iz zasebnih gozdov, ki v enem letu vstopijo na trg. Zajem količin v okviru raziskave se v zadnjih letih po ocenah GIS zmanjšuje; v letu 2024 je raziskava po naših ocenah zajela le okrog 30 % količin GLS, ki so se iz zasebnih gozdov pojavile na trgu. Zato je pri interpretaciji absolutnih podatkov o količinah in vrednosti odkupa potrebna previdnost.

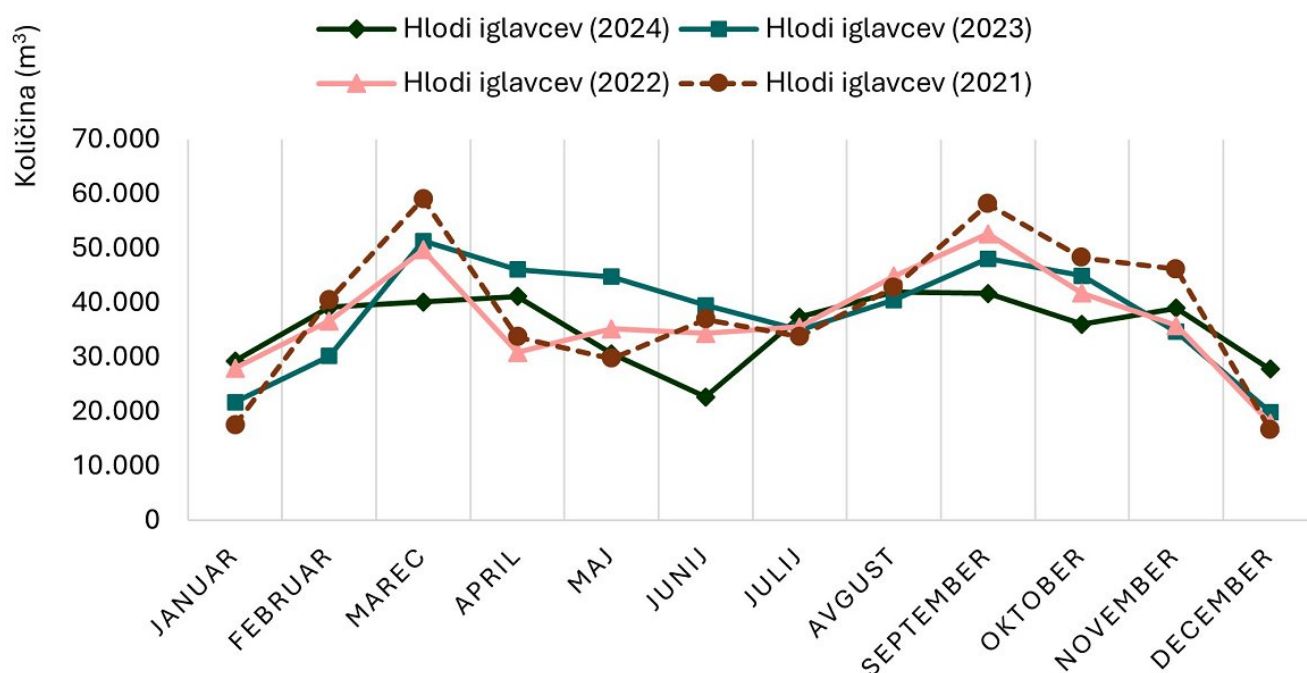
V letu 2024 je po podatkih SURS odkup GLS iz zasebnih gozdov znašal 676.221 m³, kar je 17 % manj kot leta 2023. V strukturi odkupa je s 63 % prevladovala skupina hlodi za žago in furnir iglavcev, s 15 % sledi les za celulozo in plošče iglavcev in s 6 % les za celulozo in plošče listavcev. V primerjavi z letom 2023 se je v letu 2024 zmanjšal odkup za vse skupine GLS z izjemo hlodov listavcev brez bukve in hrasta ter lesa za kurjavo iglavcev. Najbolj, za 52 % se je zmanjšal odkup hlodov bukve, temu pa z 41 % zmanjšanjem sledi odkup lesa za celulozo in plošče listavcev.

Slika 1: Odkupne količine posameznih skupin gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov v obdobju 2015–2024 (Vir: Statistični urad RS)

Mesečna dinamika odkupa iz zasebnih gozdov se med posameznimi skupinami GLS razlikuje; v prispevku prikazujemo značilnosti mesečnega odkupa hlodov za žago in furnir iglavcev, ki prevladuje v strukturi odkupa GLS iz zasebnih gozdov. V letu 2024 je bil najmanjši odkup hlodov iglavcev zabeležen junija (5 % celotnega letnega odkupa), kar odstopa od trenda preteklih let, ko je bil najnižji

odkup običajno dosežen v decembru in januarju. V primerjavi z junijem leta 2023 se je odkup hlodovine iglavcev v juniju zmanjšal za 43 %. Dinamika mesečnega odkupa hlodovine iglavcev v letu 2024 je v primerjavi s prejšnjimi leti bolj stabilna in enakomerna, kar se kaže v manj izrazitem sezonskem nihanju med spomladanskim in jesenskim vrhom. Največji odkup hlodovine iglavcev je bil v letu 2024 zabeležen avgusta in septembra, sledita meseca april in marec. Skupno je odkup v teh mesecih predstavljal 39 % vseh evidentiranih odkupljenih količin hlodov iglavcev iz zasebnih gozdov v letu 2024.

*Slika 2: Mesečne količine odkupa hlodov iglavcev iz zasebnih gozdov v letih 2024, 2023, 2022 in 2021
(Vir: Statistični urad RS)*

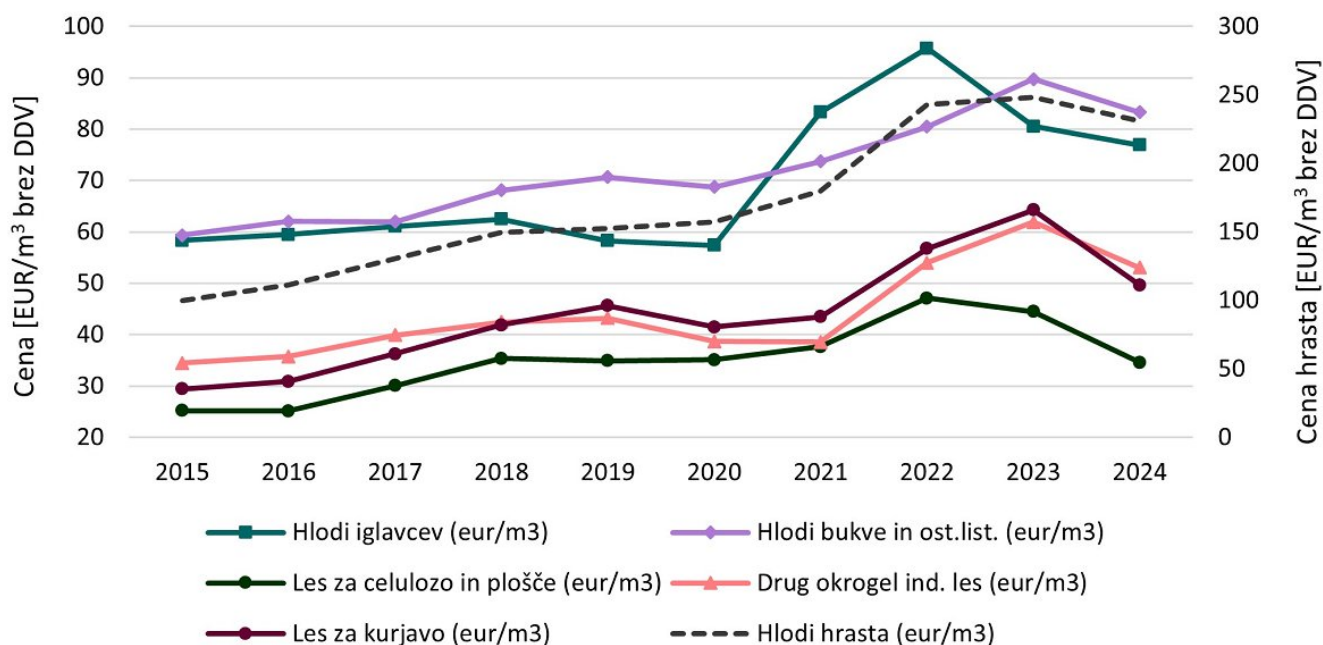
Napoved za leto 2025

Po trenutno dostopnih podatkih SURS-a za obdobje od januarja do oktobra 2025 ocenjujemo, da bo obseg odkupa GLS iz zasebnih gozdov podoben letu 2024 in bo znašal verjetno med 650.000–700.000 m³. Pri tem se nakazuje rahel porast odkupa hlodovine, medtem ko se pri ostalih skupinah GLS po namenu rabe pričakuje upad v primerjavi z letom 2024.

Cene gozdnih lesnih sortimentov v letu 2024

Po podatkih SURS so se povprečne letne odkupne cene v letu 2024 znižale za večino skupin GLS v primerjavi z letom 2023; edino zvišanje (+8 %) je bilo zabeleženo v skupini lesa za kurjavo iglavcev. V primerjavi z letom 2023 se je povprečna letna odkupna cena v 2024 najbolj znižala pri lesu za celulozo in plošče listavcev, in sicer za 25 %. Sledila je kategorija lesa za kurjavo listavcev, kjer je cena upadla za 22 % in je v letu 2024 znašala 52,06 EUR/m³. Cena hlodov iglavcev, ki v strukturi odkupa količinsko predstavlja največji delež, je v letu 2024 znašala 76,88 EUR/m³, kar je 5 % manj v primerjavi z letom 2023. Povprečna odkupna cena hlodovine hrasta je v letu 2024 znašala 231,20 EUR/m³, kar je 7 % manj kot leta 2023, pri hlodih bukve pa je bila povprečna odkupna cena 86,73

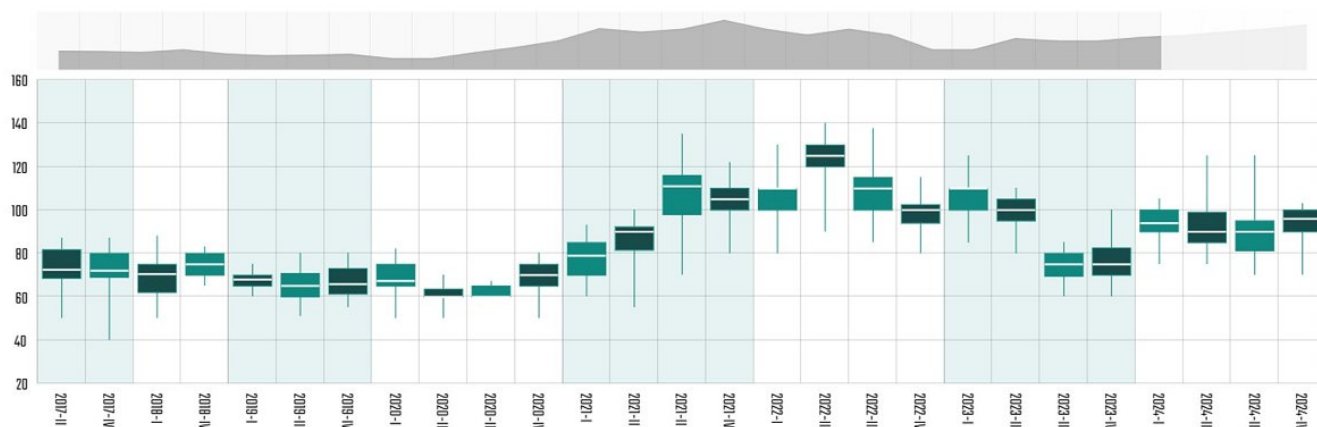
EUR/m³ (-3 % v primerjavi z letom 2023). Cene lesa za celulozo in plošče med leti nihajo, pri iglavcih se je cena v obdobju 2018–2021 gibala okoli 30 EUR/m³, pri čemer je dosegla maksimum leta 2022 (40,63 EUR/m³), v letu 2024 pa smo se ponovno vrnili na raven 30,10 EUR/m³. Pri listavcih je bila povprečna cena lesa za celulozo in plošče v letih 2020 in 2021 stabilna, gibala se je okrog 43 EUR/m³. Leta 2023 je dosegla svoj maksimum s 60,17 EUR/m³, v letu 2024 pa se je ponovno znižala na 45,22 EUR/m³. Povprečna letna cena lesa za kurjavo iglavcev je od leta 2022 ostala stabilna, v letu 2024 pa je znašala 31,90 EUR/m³. Pri listavcih pa se je rekordna cena iz leta 2023 (66,75 EUR/m³) znižala in je v letu 2024 znašala 52,06 EUR/m³.

Slika 3: Letne povprečne odkupne cene posameznih skupin gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov na kamionski cesti v obdobju 2015–2024. Cena hlodov hrasta je prikazana na desni y-osi zaradi večjih vrednosti od ostalih sortimentov (Vir: Statistični urad RS)

Tudi GIS, ki v sredini posameznega četrtletja zbira in vodi odkupne cene GLS po kakovostnih razredih, je v letu 2024 zaznal znižanje cen pri večini GLS. Edino zvišanje cen je bilo zabeleženo pri hlodih hrasta, vseh kakovostnih razredov z izjemo najnižjega (D) in ti dosegajo rekordno vrednost. Zvišanje je bilo zabeleženo še pri hlodih smreke, saj je povprečna cena v letu 2024 za 2 % višja od cene v letu 2023. Cene hlodov smreke, jelke in rdečega bora so sicer primerljive z letom 2021. Srednja vrednost hlodov smreke kakovostnega razreda A je v letu 2024 znašala 131 EUR/m³, kakovostnega razreda B 100 EUR/m³, kakovostnega razreda C 93 EUR/m³, kakovostnega razreda D1 72 EUR/m³ ter kakovostnega razreda D2 59 EUR/m³. Povprečna cena hlodov jelke je bila v letu 2024 za 11 EUR/m³ nižja od povprečne cene hlodov smreke, največja razlika je pri hlodih najboljše kakovosti (29 EUR/m³). Pri rdečem boru pa je povprečna cena hlodov za 27 EUR/m³ nižja od hlodov smreke, prav tako je največja razlika pri hlodih kakovostnega razreda A, in sicer 49 EUR/m³. Cene bukovih hlodov so tudi v letu 2024 ostale visoke, kljub temu da so se v povprečju znižale za 6 % v primerjavi z letom 2023. Pri tem so se najbolj znižale cene kakovostnega razreda D, katerega srednja vrednost je v letu 2024 znašala 69 EUR/m³. Cene hlodov hrasta so bile tudi v letu 2024 rekordne; najvišje smo zabeležili v avgustu, ko je srednja vrednost kakovostnega razreda F1 znašala 500 EUR/m³, najnižjega kakovostnega razreda D pa 110 EUR/m³. Za leto 2024 so bile značilne nizke cene industrijskega lesa namenjenega za proizvodnjo kompozitnih plošč, mehanske celuloze in kemikalij. Te so bile za celulozni les in brusni les iglavcev dokaj konstantne, pri lesu za plošče listavcev pa so se predvsem ob

koncu leta izrazito znižale. V novembru je tako cena bukovega lesa za plošče znašala 43 EUR/m³ in je bila najnižja po maju leta 2020. V primerjavi z letom 2023 so se znižale tudi cene lesa za kurjavo; srednja vrednost je za bukev znašala 63 EUR/m³, za ostale trde listavce pa 53 EUR/m³, kar je v obeh primerih 11 % manj kot v letu 2023 in 5 % manj kot v letu 2022. Odkupne cene GLS, ki jih spremlja GIS, so ažurno objavljene na prosto dostopnem spletnem portalu WoodChainManager (WCM) / InfoGozd pod rubriko Podatki / Cene.

Slika 4: Minimalna, maksimalna in srednja vrednost (mediana) odkupnih cen hlodov smreke C iz zasebnih gozdov na kamionski cesti v obdobju 2017–2024. (Vir: Gozdarski inštitut Slovenije)

Ocena stanja kazalnika Odkup lesa iz zasebnih gozdov v letu 2024

Iz podatkov statistične raziskave SURS-a o količini in vrednosti odkupa GLS iz zasebnih gozdov je predvsem zaradi delnega zajema obsega celotnih odkupnih količin težko oceniti dejansko stanje kazalnika. Kljub temu pa so ti podatki koristni pri spremljanju gibanja trendov odkupa GLS iz zasebnih gozdov. Pri oceni stanja kazalnika si pomagamo tudi s podatki o strukturi proizvodnje GLS v zasebnih gozdovih, in sicer s količinami, ki so se v letu 2024 pojavile na trgu. Te podatke v okviru nalog javne gozdarske službe vodi GIS. Po ocenah GIS je bilo v letu 2024 za 9 % več količin GLS na trgu iz zasebnih gozdov v primerjavi z letom 2023; povečal se je odkup hlodov in lesa za celulozo in plošče. Ocenjujemo, da se je v letu 2024 na trgu pojavilo okrog 70 % pridobljenih GLS iz zasebnih gozdov, ostalo se je porabilo za domače potrebe. Slovenski trg GLS se je tekom leta 2023 začel ohlajati in takšno stanje se je nadaljevalo tudi v letu 2024. Zaradi recesije evropskega gospodarstva, še posebej gradbeništva in s tem povezane lesnopredelovalne industrije, je bilo povpraševanje predvsem po hlodovini smreke tekom lanskega leta izrazito zmanjšano. Temu so sledile stabilne, a nižje cene teh sortimentov na trgu. Za leto 2024 je značilen tudi padec cen lesnih kompozitnih plošč, kar je vplivalo na izrazit padec cen predvsem industrijskega lesa listavcev, namenjenega za proizvodnjo plošč. Visoke zaloge energetskega lesa v letu 2024 so privedle do znižanja cen le-tega. Nizke cene na trgu GLS in težave pri prodaji so vplivale tudi na obseg sečnje v zasebnih gozdovih. Izvajanje evropske uredbe EUDR se za trgovanje z lesom predstavlja na konec leta 2026, kar bo imelo vpliv tudi na gospodarjenje z zasebnimi gozdovi.

Več informacij o značilnostih odkupa GLS iz zasebnih gozdov v Sloveniji je prosto dostopnih v širši obliki kazalnika.

Zahvala

Prispevek je nastal v okviru javne gozdarske službe (JGS), ki jo financira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter v okviru ciljno raziskovalnega projekta (CRP V4-24017) »Enoten sistem spremljanja cen gozdnih lesnih sortimentov«, ki ga financirata Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport ter Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS.

Viri

Gozdarski inštitut Slovenije (GIS). 2025. Podatkovna zbirka WCM: Odkupne cene gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov. Vir dostopen na:

<https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/podatki/2021100414342192/cene-gozdnih-lesnih-sortimentov/>

Stare, D., Ščap, Š. 2019. Odkupne cene gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov v Sloveniji = Purchase prices of the forest wood assortments from private forests in Slovenia. Gozdarski vestnik, letn. 77, št. 4, str. 170–178

Statistični urad RS (SURS). 2025. Metodološko pojasnilo Odkup lesa. Vir dostopen na: <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/8205/16-052-MP.pdf>

Statistični urad RS (SURS). 2025 Podatkovna zbirka Si-Stat: Odkup lesa, letno. Vir dostopen na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/1656402S.px/>

Statistični urad RS (SURS). 2025 Podatkovna zbirka Si-Stat: Odkup lesa, mesečno. Vir dostopen na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/1656401S.px>

Ščap, Š. 2022. Odkup lesa iz zasebnih gozdov. V: TRIPLAT, Matevž (ur.). Kazalniki gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji. Ljubljana: Gozdarski inštitut Slovenije, Založba Silva Slovenica, str. 66-74. DOI: 10.20315/SFS.183

Ščap, Š., Smolnikar, P. 2025. Cene gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov v letu 2024. InfoGozd : skrbno z gozdom, let. 6, št. 2, str. 6-14. DOI: 10.20315/IG.2025.0006